

ایران می‌مهد نیست که چرا به ایران آمدید، **اما خیلی مهم است که چرا آنرا آمدید؟**
من به خاطر درمان بیماری که داشتیم مجبور بودم در ایران بمانم، دوره درمان تمام شد و مطمئن شدم که همهٔ مراقبت‌های پزشکی من از من جدا شده‌اند.
من خیلی حیرتوانم.

من می‌پسایز آقای دکتر سجایی و اینکه در حالت کارافه بودم اذیت‌ها داشتم و تصمیم داشتم باقی‌مانده به ایران بمانم تا باقی‌آباد کردن گذشتاش بتوانم ایشان را ببینم و بعد هم وقتی خبر درگذشتاش آمد توانم در تشییع جنازه و مراسم شرکت کنم که متأسفانه به‌علت ضرورت ازمایشات پزشکی من برمی‌آید.
من می‌پسایز شما را.

لکنه دیگری که در محاسبات من وارد شد شرایط خارومی‌ها به ایران بود که یک‌تلهای و اطلاع‌نازهای داد.
ایران‌ها را بعد از همه‌ی برای خاصی این کار بی‌نیستی پیگیری می‌کنند، کنده و عداوت و کارشکنی‌هایی که اسرائیل برای ایدیه بودروابط ایران و آمریکا با کار برده مشهوره و با اطلاعاتی که از تحلیلی‌های گروه‌های مختلف در سال‌های اخیر راجع به روابط ایران و آمریکا برآمده‌های را می‌تواند آمریکا در خوارمی‌ها داشته و به‌خصوص با سیاست خاصی که پوش پسر، امروز اتخاذ کرده از موضع قدرت نظامی بالا و قدرت اقتصادی بر برخی با اروپایی‌ها و متحان خودش سخن می‌گوید، همه شکایت از این می‌کند که آمریکا‌ها و اسرائیلی‌ها در تدارک ایجاد یک جبهه جدید در خارومی‌ها هستند...

آقای دکتر اجازه بدهید به بحث آمریکا و اسرائیل هم خواهم رسید، ولی من جواب پرسش خود را نگفتم. فکر می‌کنم نظر سوزان مراد فرمایید. شرطی نیست که در مقابل شما اگر هم زودتر تمام می‌شد باید با آن‌کم موقع مناسب برای بازگشت بودی. خیلی جالب است زمانی که رفیقید، همه دستگیر شدند و زمانی که آمدید همه آزاد شدند. فرغ آخرتی رحمتی بود که همه آزاد شد و در نهایت آن‌ها هم آزاد شدند. ایران برمی‌گردد، نمی‌داند که آب‌ها از آسیاب‌ها می‌افتاده و حتی در داخل ایران تحلیلگران می‌گویند. دیگر فرار نیست اسرائیل برای دستگیر کنند، او به ایران می‌آید. آیا خودتان هم همین محاسبات را کردید؟ من درست حملس می‌زنم؟

من همیشه این حرف را زده‌ام که بر این م رقتن یا بر فتن به زندان مطرح نیست. بحث من اسرائیل است که در چه زمانی به ایران بایم که به‌یاز شدن جو سیاسی و پیشبرد جنبش آزادی‌ها باشد. کمک کند بازداشت من به جنبش اصلاح طلبی کمک نمی‌کند. ما توانستیم به وقایع ملی کمک نمی‌کنم. من با اسرائیل هم به شرایطی پیام که بازداشت شوم در این مشکلات پیوندازی به شرایطی پیام که مشکلات کارکنان من تصمیم گرفتم در وضیعتی پیام که به نفع جنبش اصلاح طلبی باشد.

پس در حقیقت می‌دانستید که اگر برگردید بازداشت رویرو نخواهید شد. کسی به شما چراغ زد؟
من به چنین اطلاعاتی نداشتیم و من هم‌زمانه با آن‌ها نگرده بودم. من در جنبش بودم ولی دانستم که اگر الان بایم احتمال اینکه بازداشت شوم کم‌است. درگذشت آقای دکتر سجایی جو بسیار خوبی را در میان گرفتیم و در مورد آوردن در نفعش آقای فری بر مطلق با مردم تدارک، من به نفعش بودم. دلیل کاهش شنجک‌هاست. ما براین با یک حزب سیاسی مسؤل بایستی رفتارهایش را به گونه‌ای تنظیم کند که به کاهش شنجک‌هاست کمک کند. طبیعی است که من در شرایطی پیام که احتمال

حالا از روشی در آمده اندومی گویند «بایبید بامایبید». چرا بیان طرف ما شنید؟
مایلین طرف می‌خوایم ببینش به تمام امکانات بدیم»

بازداشت من اگرچه وجود دارد، حداقل باشد. من می‌توانم بگویم که بخشی از حمایت ما از بازداشت مخالفان خود اهرام برای خاطر مصالح ملی، نه برای خاطر من و این کمک می‌کنند.

سرتوران مخالف من علی‌خاندان است. احتمالاً نه از تهدید یک‌گانه است، احتمالاً نه؟

منه تهدیدات خارجی و به‌ایهٔ دکتر سجایی، خودخواست خدا در شرایط مثبت بود که برود. به دنبال درگذشت دکتر سجایی من جو درست شده و در چنین شرایطی ما می‌توانیم این‌ها را ضایع بکنیم و تهدیدات من دروقایع ملی که در واقع در قبال این خطراتی که ما را تهدید می‌کند بتوانیم به ملی‌گشایی پیام که ملت ایران دارای رشد و پیشرفت می‌باشند و به همین خاطر من توانده‌ام در یک مصف قرار بگیرم.

پس در حقیقت خود برمود دست‌خوشی موجب شد که خیانت کردید و بعضی مطمئن شوم؟
اینها زنده‌های آقای درام در آن‌جا مثبت است.

کنده به اطلاع ما هم بود که در نتیجه بازگشت به همین آوردیم. در یک چنین موقعیتی از طرف «وقایع» استقبال می‌کنم و بر این ایم که به همین نیروهای هوادارق ملی کمک می‌کنم به همین دلیل به مسؤلان متعلقه توصیه می‌کنم که همه زندانیان سیاسی را آزاد کنند.

آقای دکتر از مدتی مدتی که شما در ایران نوبید و پاسکاری از ملی - مذهبی‌ها و افرادی نهضت آزادی در زندان بودند یا برخی از آنها صحبت کرده، اما هنوز از شخص شما هیچ‌گونه اطلاعاتی شنیدنی کسی از کلامه‌ها می‌پوید که گویا با دکتر ابراهیم یزدی در طول این بیست

امیر محییان نظرم به یزد و به تعبیری مستحکمی جریان راست افراطی و محافظه‌کاران است. موقعی آقای امیر محییان کسی است که بازداشت شده زندانیان اخیر را توپچه کرد.

او نوشت که باید نیروهای شما را به صفر رسانید...

بله امامجیان امروز با این امر مواجه شده که نه تنها جریان ملی مذهبی و نهضت آزادی را نتوانسته به صفر برساند بلکه حتی احدو شود سبب خیر اگر خدا خواهد، ما موقعیت سیاسی و نفوذ و اعتبار جریان ملی مذهبی در ایران بیش از یک سال پیش است. من مقاله آقای محییان از این نظر استقبال می‌کنم که به‌های آن خودگویی و آن می‌بینم. جنبش اصلاح طلبی به طور عام و نهضت آزادی هم به طور خاص نه می‌تواند و نه باید فرودد از بین بردن محافظه‌کاران باشد. محافظه‌کاران یک جریان بسیار طبیعی بهانشی در یک جامعه در بحران انتقال تاریخی است. جامعه

ایران

هم به کار برید؟

نه، نام مایل نیستم صلح حبیبه را در مورد درگیری‌های داخلی ایران به کار ببرم. مفهوم ضمنی صلح حبیبه نقابلی بین شرکت‌گر باسلام است. درحالی که من چنین نقابلی را نمی‌بینم. فرض کنید نقابلی میان من و مستان و مدرنیزه باشد، نقابلی بین اصلاح‌طلب‌ها و محافظه‌کارها باشد، نقابلی بین دکتر ابراهیم یزدی و محافظه‌کارها باشد، محافظه‌کارها حالا درخواست آشتی داده‌اند و دکتر ابراهیم یزدی که به‌هرحال یک مسلمان معتقد است و دوست دارد مثل پیغمبر، آدم «کسی» باشد می‌آید و شرایط صلح حبیبه را در این زمینه ملاحظه می‌کند. می‌توانم این طور بگویم؟

نه، من هم دلیل همان کسی بودم به هیچ وجه حاضر نیستم که عنوان صلح حبیبه را در اینجا به کار ببرم.

ولی دو عمل تحویلیش را پیاده می‌کنید...

تحلیگرانی هستند که می‌گویند اسرائیلی‌ها هر وقت با یک بحران داخلی مواجه می‌شوند سعی می‌کنند با یرون‌فکتنی آن به یک کشور خارجی خودشان را از آن‌مله‌کجات خارج کنند.
این نظف روش اسرائیلی‌ها نیست، همه کنوهرای جهان در مقاصد مختلف هر وقت که با بحران‌های فرقیابل حل‌یافتلی رویرو می‌شوند یکی دشمن واقعی یا خارجی را علم می‌کنند که روی مسائل داخلی سرپوش بگذارند.

ایران را واسرائیل‌ها می‌خواهند پای او را فکتر می‌کنند؟
من هیچ‌وقت می‌گویم که اسرائیلی‌ها می‌خواهند عراق را از منظر داخلی آن‌ها بیرون‌مانه کرد. جلب موافقت اعراب برای اجرای برنامه در عراق با شکست کامل رویرو شد. در بحران جنگ دوم

چه شواهدی در دست دارید؟

من هیچ‌وقت اسرائیلی‌ها می‌خواهند در عراق وارد شوند می‌بینم که به‌خاورمیانه عراق جلب موافقت اعراب برای برنامه در عراق با شکست کامل رویرو شد. در بحران جنگ دوم

می‌گویم خطر جدی است، واقعاََ خطر جدی است این ایران است که باید یک تغییر اساسی در دیپلماسی خودش پیدا کند. در قبال بحرانی که به وجود آمده، من داخلی می‌بایست «آشتی ملی اعلام شود واقعاََ پذیریم که نتاهل و تسامح باشد. همه زندانیان سیاسی آزاد شوند. در مناسبات دیپلماسی خارجی همه تغییراتی باید انجام شود. ایران باید تعیین کند حد بالا و پایینش در مذاکرات چیست. آنچه سنای آمریکا در مورد ممنوعیت ورود ایرانی‌ها به آمریکا تصویب کرد، آخرین قفل گروه‌های فشار بوددی برای امکان بهبود روابط بود.

از این طرف ما ناظر هستیم که در شمال مرزهای ما نگاه‌های ناامنی‌زای اتفاق می‌افتد. روسیه می‌خواهد مانور نظامی در خاورمیانه کرد. که دولتی علیه یک دولتی دیگر برنامه‌ریزی می‌کند و توطئه می‌کند به مقامات آن کشور نامه

نه ولی ممکن است یا نه معنا باشد که برخی از مطالباتان و مطالبان مطرح‌شده‌ای الان موقع مطرح کردن آن مطالبات به بگذارید موقعی دیگر مطرح شود آقای دکتر! درس اول سیاست‌ناهنزی است...

معنای این سخن شما این است که بگذارید برخی از اصول قانون اساسی اجرا شوند. اصلاح‌طلبان از جمله نهضت آزادی‌ها، هیچ چیزی بیش از اجرای کامل قانون اساسی نمی‌خواهند.

برگشتیم به دعوی مرغ و تخم‌مرغ... اما آقای دکتر به نکته خوبی اشاره کردید: «قانون اساسی» شمار اصلاح‌طلب‌ها این بود که فرتق‌های قانون اساسی فرتق‌مانده و باعالم کردن آن مطالبات در حقیقت ما در مقاصد ملی باید نخواهیم کرد از اینکه فرتق‌های علی وارد امان شود. علیرضا علوی برای یک یادداشتی ذکر کرد که باید «امکان‌نازهای» اندیشید. لزوماً نمی‌شود با شعار فعال کردن فرتق‌های قانون اساسی هم در جریان‌ها و مطالبات، خود اصلاح‌طلبان درون حمایت اعتراض کردند که این شعار که دادند «برنامه

من نمی‌دانم منظور آقای علوی تبار از راهکارهای جدید چیست، اما راهکارها در حقیقت اهداف است. جنبه‌های اصولی از قانون اساسی مانده است، با تغییر راهکارها ما می‌توانیم برای آن اصول حرکت کنیم.

ای قانون اساسی من خودم نگاهدارم و هم جلوسه آقای دکتر با به‌هرحال نمی‌شود این را نادیده گرفت.
ولی فرتق‌های برخلاف روح دستور قانون اساسی جمع کرده، قانون اساسی اجازه قانون‌گذاری را به مجلس تشخیص مصححت نمی‌دهد. شما به مشروع مذاکرات مجلس خراگان تصویب قانون اساسی در سال (۱۳۵۸) مراجعه کنید ببینید فلسفه و شورای نگهبان چیست. در دوران تاج‌ها بعد رفیق نظف که با وجود که اشاره به اصلاح‌ها شده شد، قداوت سیاسی نسبت به صلاحیت کاندیداها بکنند.

استحکام، روایی شفافیت و مبتن و فافع بودن قانون مهمتر از استحکام قانونی است. روح حکم بر آن است. استحکام قانون اساسی ما این‌ها قدرش کم که شورای نگهبان اقدامات خویش را توپچه کند.
ولی اگر شما فلسفه قانون را نادیده بگیرد و طرفی بگوید آن وقت قانون یک‌تله خواهد بود. می‌تواند یک‌تله باشد و مستان در حوزب هم سرنگون کرد. حرکت کنند. همه حرکت می‌کنند که اقدام کنند. آمریکایی‌ها فقط حمایت هوابی کنند. شما مثل افغانستان، واقع امریکای به عراق حمله نمی‌کنند. کردها هستند که شما می‌آید و این برنامه اجرا خواهد شد. یعنی در موقع خاص خودش.

آمریکاً آن را هم دریافته‌اند.
طرح آمریکای ایران هنوز برابم نبود. مستان، امرودی طرح شده که اولین جنبش است. منسخت اصلاح طلب به رویاگوشه‌ها باشد. همه به تبرکاتمنی پوشه که در حال سخامتان است، کسیه بره خیلی کلدی و اساسی به ایران وارد نخواهد کرد بلکه اگر تغییر داد، شما آن‌ها نمی‌آید. به شما بگویند چاره‌ای نمی‌خواهند بکنند.

در میان محافظه کاران کسانی هستند که فرمان مائیشینشان را کنند و انداختن بیرون. ترمز‌ها را هم برینند و کنند یعنی از مرتبه توقف استعفا دادند. اما کسان دیگری هم هستند که به بازی مدنی معتقد هستند

تصمیم‌گیرندگان ایران هستند که با نقشه را جلوشان گذاشته‌اند و باید فقط تعطف کجاست و اختلالات چیست؟

یکی از محافظه‌کاران گفته است، ابراهیم یزدی خود به ایران آمده است.

محافظه‌کاران خودگویی بر ایران ندیام، دچار خواب‌های دروغ‌ری می‌شوند. این‌ها در میان دروغ‌گویی‌ها هستند. به‌مسائل سیاسی بدر داخلی یا در خارج اشرف دانشی می‌پسایز. بخوانند این اصلاح‌ها را کار بیزد، اقرار به آن‌ها است که خودشان طلبان هستند. اجازه بدهید یک پرسش اساسی مطرح شود. چرا محافظه‌کاران و گروه‌ها در ایران در موقع معیول از حسابی مابیت آنها بسیار سرتوشناست است. شما میان دمکراسی و استبداد به اعتراض می‌کنید یا می‌چند؟ شما نمی‌توانید این دو را از هم تفکیک کنید. ملتی که آزاد نباشند هرگز مستقل نیست.

علی‌رضا علوی

نه، ما تحویلیش عبارت از این است که پیامبر خدا هم حتی حرف دشمنان خودش را تحمل می‌کرد. او در مورد دشمنان خودش هم باصفا را رعایت می‌کرد.

او مواد صلح حبیبه یکی هم این بود که آن سلسله‌ای از مک‌ها به بنیته پانده شد. پیامبر باید دوباره راه یازد یا کسی‌ها را برگرداند.

به همین دلیل من می‌گویم که مایل نیستم صلح حبیبه جاری به در اینجا به کار ببرم. ما این اصطلاح را در سیاست خارجی به کار می‌بریم. من معتقدم راجع به صلح حبیبه این حرف‌ها درست و باصلط با سیاست‌های خارجی درود می‌شود. اما در اینجا با آمریکا.

کاشفیتد که خطرات جدی در ایران را می‌تهدید می‌کنید. کاشفیتد که از لایه‌ی که به ایران آمدید به خاطر خطرات جدی در آن‌ها تهدید دکتر اورا می‌تهدید می‌کنید؟

شورون، آخرین تر کش افراطی و خه‌گردی‌های اسرائیلی است. او معتقد و مجری سیاست الضفر بالربع، به او را ازبند تا با مسائل ضمنی فافع نامه می‌کند. اما امروز او در زندان‌های معترف‌کاری در آمریکا است. او لاس‌رتی و ژورنال‌های اصلاحی می‌کند که شاورون در برنامه نظامی خودش شکست خورده است. معایش این است که از نظر سیاسی هم شاورون شکست خورده است و در اکتش اسرائیل با یک بحران بی‌سابقه روبرو شده‌است. او را با جنبش‌ها و طرف‌های مناسبتی در ایران و فلسطین از یک طرف تمام دنیا حق و باطل را بیندیشد. این‌ها ایجاد یک دولت مستقل فلسطینی و حق بازگشت بدون قید و شرط فلسطینی‌ها را به رسمیت شناخته‌اند. طرفه فلسطینی‌ها آواره است. با یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسطینی‌ها را به نفع خود می‌کند. کاشفیتد که هر چه جوشش در سرزمین‌های فلسطینی یکی از یاختن در بخشی از بیت‌المقدس شرقی قویل کرده است. همه پذیرفته‌اند که شهرک‌های یهودی‌نشین در سرزمین‌های فلسطینی یکی از گروه‌های کرور مردمی است. گزارش سناتور سابق آمریکا، اسپنچل اینتر می‌گوید، یکی از گروه‌های کرور، خودکامی‌های یهودی‌نشین است. کور، صلح نمی‌خواهد برای اینکه همان طور مستان، طرفه فلسط

چیزی که اصلاح طلبان انجام می دهند لزوماً به معنای همه آن چیزی که به نام جنبش اصلاح طلبی وجود دارد نیست. ممکن است بخشی از این اصلاح طلبان به بن بست برسند. ممکن است اصلاح طلبان دیگری به صحنه بیایند اما جنبش اصلاح طلبی ادامه دارد.

و ممکن است که این اصلاح طلبان به بن بست برسند؟

همان گونه که برخی از جریانات راست به بن بست رسیده‌اند ممکن است برخی از اصلاح گرایان کنونی هم به بن بست برسند.اما جنبش اصلاح طلبی بسه بن بست نخواهد رسید. همان طوری که من می گویم محافظه کاران یک جریان طبیعی بهداشتی در جامعه هستند. فقط باید روش هایشان را عوض کنند. خردگرایی و خردورزی کنند. جنبش اصلاح طلبی به بن بست نخواهد رسید. جنبش اصلاح طلبی منبعث و متأثر

از ضرورت‌های اجتناب ناپذیر درون جامعه ما است. هیچ راه حل منطقی برای اصلاح کاستی هاجز وفاق ملی و حرکت در چارچوب قانون و ضوابط همکنش های مدنی میان گروه های مختلف وجود ندارد.

آقای دکتر شما در مقام یک سیاستمدار از واژه جنبش استفاده می کنید؟ اجازه بدهید من چند لحظه‌ای در پوست یک جامعه‌شناس بروم به نظر من «جنبشی» در ایران ملاحظه نمی‌شود. حداقل خصلت یک جنبش این است که خاصیت ارگاتیک داشته باشد، در مقابل هر ضربه‌ای یک واکنش نشان دهد. به قول یکی از دوستانم این جنبش فاقد هرگونه بنیان اجتماعی برای مبارزه سیاسی است، فقدان سازمان، توری، استراتژی، تاکتیک و… همه در این جنبش جمع است.

جنبش ویژگی ارگاتیک دارد. یعنی یک پدیده زنده است و هر پدیده زنده نسبت به محرکات بیرونی واکنش نشان می دهد.

این جنبش در این دو سال چه واکنشی از خود نشان داده است؟

شما فکر می کنید چرا جریانات راست افراطی به بن بست رسیده است؟ چون دیدند این قدر که هزینه می کنند فایده ندارد.

اما نتیجه خودشان را هم گرفتند، بعید می‌دانم

که راست مطمئن باشد به بن بست رسیده است..
چه نتیجه‌ای گرفتند؟
آنها سعی داشتند و معتقد بودند که می‌توانند درون گروه‌های ملی - مذهبی و نهضت آزادی یک اختلاف ایجاد کنند و نظم آنها را به هم بزنند.

آیا ایجاد کردند؟

شما پاسخ دهید…

نه، من هیچ گونه اختلاف و افتراقی نمی‌بینم. ممکن است ما بنشینیم و نسبت به تحرکات و حوادث بیرونی بررسی کنیم و به یک جمع بندی‌هایی هم برسیم و حتی در صورت لزوم تغییراتی بدهیم. اما با برخی از نیروها که من صحبت می‌کردم می‌گفتند که بحران زندان‌ها حداقل موجب شد که آن افتراق در نگرش‌ها که میان خودشان هست را ببینند. معتقد بودند که نمی‌شود دیگر مثل قبل دور هم جمع شوند.

اما در داخل نهضت آزادی چنین چیزی نمی‌بینیم. دید انتقادی نسبت به گذشته و اصلاح برخی راهکارها و توجه به برخی از کمبودها، یک امر طبیعی است که هر انسان بالغ و هر گروه رشیدی باید انجام دهد.

آقای دکتر من در مراسم دکتر سحایی بودم، تعداد افرادی که شرکت کرده بودند به نسبت مراسم دکتر بازرگان خیلی کمتر بود. چرا؟

من یادم نمی‌آید که در مراسمی که برای مهندس بازرگان در دانشگاه تهران برگزار شده بود تعداد شرکت کنندگان به طور چشمگیری بیش از مراسم دکتر سحایی باشد. اما حافظه من که ممکن هم هست به خاطر این بیماری خیلی خوب کار نکند به من می‌گوید در مراسم دکتر سحایی مشارکت استادان و دانشگاهیان خیلی چشمگیر و بیش از گذشته بود.

در نهایت و به رغم طرح وفاقی که ذکر کردید در حال حاضر به کدام یک از نیروهای سیاسی، خودتان را نزدیکتر می‌بینید؟

ببینید ما با نیروهای سیاسی براساس تعهد و عملکرد آنها نسبت به مسائل محوری نگاه می‌کنیم. اگر محافظه کاران رعایت مقررات یک بازی مدنی را بپذیرند، به رغم اینکه با مواضعشان مخالف هستیم ، فکر می‌کنیم که باید از سلوک مدنی آنها استقبال کرد. قطعاً ما به اردوی اصلاح طلبان در ایران وابسته هستیم و به آنها نزدیکتر هستیم و خود را از اصلاح طلبان می‌دانیم ما از جنبش اصلاح طلبی حمایت کردیم از همین کسانی که خیلی هم از عملکردشان اکنون رضایت نداریم، حمایت کردیم و باز هم حمایت می‌کنیم. از آقای خاتمی حمایت کردیم و می‌کنیم. ما معتقد هستیم که برخلاف آن قضاوت های سطحی در

طی چهار سال گذشته جنبش اصلاح طلبی در ایران به خاطر شرایط کنونی یک رشد تازه‌ای پیدا کرده است. اما در عین حال هدف ما این نیست که جامعه را قطبی و پلاریزه کنیم. هدف ما این است که همه نیروها بپذیرند که به مقررات یک بازی مدنی تن در دهند هر گروهی باحفظ مواضع خودش. ما در صدد تغییر مواضع محافظه کاران نیستیم می‌گوییم محافظه کاران مواضع خودشان را داشته باشند اما براساس خردگرایی سیاسی و مدنی سخن بگویند.

می‌فرمایید «اگر محافظه کاران، قواعد بازی را رعایت کنند»، فکر نمی‌کنم در «امراشان» لزوماً این ارزش پذیرفته شده باشد، تضمین کتبی‌ای برایش وجود دارد؟! شما یک رگ راست در میان راستی‌ها پیدا کرده‌اید؟ حرف شما حرف تازه‌ای نیست، پنج سال است که همه همین را می‌گویند.

من توضیح دادم. من محافظه کاران را همان گونه که اصلاح طلبان در درون خودشان روند‌های مختلفی را مشاهده می‌کنند، توصیف می‌کنم. همه محافظه کاران را هم نباید با یک چشم دید. در میان محافظه کاران کسانی هستند که فرمان ماشینشان را کنند و انداختند بیرون. ترمزها را هم بریندند و کندند یعنی از مرتبه

تعقل استعفا دادند. اما کسان دیگری هم هستند که به بازی مدنی معتقد هستند.

آقای دکتر، در نهایت من برنامه سیاسی خاصی از حضرت عالی نشنیدم. در مصاحبه قبلی‌تان گفته بودید که پتانسیل‌هایی برای پیشبرد اصلاحات می‌بینید. این پتانسیل‌ها آن طور که اشاره کردید فقط همان راهکارهای همیشگی فعال کردن ظرفیت قانون اساسی بود که حرف تازه‌ای نیست و قبلاً گفته شده است. نمی‌دانم شاید به خاطر دوری شما از ایران است و هنوز آب و هوای وطن را کاملاً استشاق نکرده‌اید.

دوری از ایران قطعاً دخیل هست. اما من عضو یک سازمان سیاسی هستم. من تازه دو روز است آمدم. من بایستی با دوستان خودم که یک سال زندان بودند جلسه تشکیل دهم. شورای مرکزی ما باید بنشیند حوادث یک ساله گذشته را بررسی و نقادی کند و بعد برنامه جدیدی را هماهنگ با این تأمین کند.

اما فکر می‌کنم حضرت عالی برنامه جدید را آماده کرده‌اید…

بنده تازمانی که شورای مرکزی ما نشنیدم و مسائل را بررسی نکند مایل نیستم چیزی را در مورد برنامه های خودمان عنوان کنم.